

[Knud Kristensen.]

Forholdene lige i Øjeblikket: To Brødre skal overtage en Ejendom, den ene betaler den anden ud, denne faar Pengene og rejser ind til Byen, f. Eks. for at studere eller faa en anden Stilling — saa er der dog noget urimeligt i, at de er fælles om det alligevel. Jeg skulde tro, at den ene paa Grundlag af alt det, der er foretaget, skulde kunne have en særlig Ret til denne Ejendom og til denne Jord fremfor den anden.

Men foruden at man saaledes ved enkelte Lejligheder — det er sjældent — kan høre dem, der mener ud fra et Retfærdighedssynspunkt at kunne begrunde en saadan Ejendomsbeskatning, har man ogsaa villet forsvare den ud fra den Betragtning, at den Ejendomsskat, der nu er paalagt, i Virkeligheden ingenting betyder, i hvert Fald betyder grumme lidt. Jeg kan ikke give dem, der hævder denne Opfattelse, Ret. Det er oplyst — jeg tror endda fra Regeringens Side —, at denne Ejendomsskat gennemsnitlig paa den danske Jord, Landbrugsjord vel at mærke, betyder ca. 25 Kr. pr. ha, det vil sige, at for en Ejendom paa 10 ha er den altsaa 250 Kr. i aarlig Skatteudskrivning. Det er dog ikke noget ubetydeligt Beløb, for man maa huske paa, at dette ikke er en Driftsudgift af den Art, at man faar noget for den i Retning af forøget Rentabilitet. Man faar ikke forøget Udbytte af Jorden, fordi man giver disse 25 Kr. pr. ha eller 250 Kr. for et Brug paa 10 ha. Men det er ikke blot det aarlige Beløb. Da dette aarlige Beløb regnes som nogenlunde fast, fortsættende, er det i Virkeligheden en Prioritet paa Jorden, og det vil med andre Ord sige, at 25 Kr. pr. ha, hvis vi regner med en Rentefod af $4\frac{1}{2}$ pCt., betyder en kapitaliseret Værdi paa 550 Kr. pr. ha eller paa en Ejendom paa 10 ha en forøget Gældsbyrde paa 5 500 Kr. At dette skulde være en Gældsforøgelse, der er uden Betydning for disse Ejendommers Rentabilitet, kan man nok sige, naar man ikke selv har nogen Erfaring, men jeg tror ikke, at de, som har det, vil sige noget saadant.

Men saa siges der: Ja, men naar vi siger, at det ikke betyder saa meget, er det, fordi der er andre Poster, der er højere — og der har man henvist til Renteudgifterne. Nu er det jo rigtigt, at Renteudgifterne for Landbrugsejendomme i al Almindelighed er ikke saa lidt større end Skatteudgifterne, men det er da ikke nogen Begrundelse for at opretholde en høj

Skat paa Ejendommene. Man kan ikke faa Renteudgifterne mere ned, fordi man opretholder Skattebyrden. Naar man nu taler om, at Rentebyrden er for høj og Gælden for høj, er det da mærkeligt, at man ikke vil gaa med til en Nedsættelse af Gældsbyrden paa de Omraader, hvor Staten kan gøre det. Det har sine Vanskeligheder overfor private, det skal jeg indrømme, men Staten kan sætte Gældsbyrden ned, hvis den har Villie dertil.

Endvidere siger man, at det vil blive væltet over paa nogle andre, og navnlig vil det blive væltet over paa nogle andre indenfor Kommunens Grænser. Det behøver det nu slet ikke. Hvis man følger nogle af de Principper, Venstre har givet Anvisning paa, dels Besparelser i Administrationen og i de offentlige Udgifter, dels at anvende nogle af de mange Millionbeløb, der nu anvendes til Luksusveje, til Vedligeholdelse af de kommunale Veje, dels at lade Staten overtage nogle af de sociale Udgifter, som Kommunerne ikke har nogen væsentlig Indflydelse paa Højden af, vil der ske en saadan Lettelse i de kommunale Budgetter, at det derigennem vil blive muligt at lette disse uretfærdige kommunale Skatter ganske betydeligt, uden at det bliver nødvendigt at lade Sognets andre Skatteydere bære mere deraf. Det, der ikke kan indvindes dels ved Besparelser, dels ved en saadan Anvendelse af de nuværende Vejudgifter, vil blive lagt over paa hele Landets Befolkning i Forhold til dens økonomiske Evne og i Forhold til dens Forbrug af Luksusvarer, som i alt Fald hidtil har indbragt en meget stor Del af vore Statsindtægter.

Men, siges der endvidere, hvis man letter disse Ejendomsskatter, vil der blive Plads for forøget Gældsbyrde. Jeg tror ikke, det vil have saa stor Betydning i Øjeblikket; der er nemlig mere Gældsbyrde, end der er Plads til, saa selv om vi tager noget ud, vil der ikke derfor blive Plads til mere. Men hvad vil det egentlig sige, at der ikke maa blive Plads til mere Gæld? Hvis man ønsker, at Landbruget skal stilles saaledes, at der ikke er Plads til mere Gæld, vil det sige, at man ønsker, at Landbrugerne skal blive ved at være saa forgældede, som de kan være. Men hvis man gaar til en Ordning, som gør, at de selv har noget, kan der blive Plads til forøget Gældsbyrde. Jeg kan derfor ikke se rettere end, at det vilde være godt, om de danske Landbrugere havde Plads til forøget Gæld. Derfor behøvede de ikke at tage den; de er ikke helt dumme alle sammen, vi har set gennem Aarene, at de allerfleste